

Nordlabin tilinpäätöksen hyväksyminen

JOHTOK 23.02.2023 § 7
510/00.01.00.01.00/2022

Päätösesitys

1. esittää jäsenten aluehallituksille ja aluevaltuustoille alijäämän (ennen varauksia) 6 294 531,71 euron käsittelystä seuraavaa
  - vähennetään tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaisesti 158 846,04 euroa
  - vähennetään vapaaehtoisia varauksia 60 000,00 euroa
  - tilikauden alijäämä 6 075 685,67 euroa siirretään taseen tilikauden yli-/alijäämätilille
2. antaa tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja lähettää tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle
3. saattaa tilinpäätös jäsenten aluehallitusten käsiteltäväksi
4. antaa valmisteleville viranhaltijoille oikeuden tehdä toimintakertomukseen mahdollisia teknisluonteisia korjauksia
5. allekirjoittaa liitteenä esitettävän laatimansa loppuselvityksen ja lähettää sen hyvinvointialueiden hallituksille käsiteltäväksi ja hyvinvointialueiden aluevaltuustoille hyväksyttäväksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Esittelyteksti

Vuosi 2022 oli Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin viimeinen toimintavuosi. Hyvinvointialueuudistus ei mahdollistanut toiminnan jatkamista liikelaitoskuntayhtymä -muodossa, vaan NordLabille tarvittiin uusi organisaatiomuoto. Uutta muotoa selvitettiin yhdessä väliaikaishallintojen ja hyvinvointialueiden kanssa, niiden toiminnan käynnistyttyä. Uudeksi organisaatiomuodoksi valikoitui hyvinvointiyhtymä. NordLab hyvinvointiyhtymä perustettiin pohjoisen hyvinvointialueiden valtuustojen päätöksellä ja liikelaitoskuntayhtymän toiminta ja henkilöstö siirrettiin sinne kokonaisuudessaan vuodenvaihteessa.

Asiakkaiden tilaamien laboratoriotutkimusten määrä pieneni vuoteen 2021 verrattuna. Laskimoverinäytteitä otettiin 1,23 miljoonaa, joka on 3 % edellisvuotta vähemmän. Tutkimuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 9,85 miljoonaa, joka puolestaan on jopa 5 % edellisvuotta vähemmän. Tähän vaikutti kansallisen koronatestausstrategian muutos sekä työtaistelutoimet ja henkilöstövaje, joiden takia asiakkaamme joutuivat supistamaan omaa toimintaansa. Kokonaisuutena vuoden 2022 tulos ennen varauksia on 6,3 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Strategian toteutus eteni hyvin ja suurin osa vuodelle 2022 suunnitelluista toimenpiteistä ja projekteista saatiin toteutettua tai käynnistettyä. Yhtymäkokouksen asettamista tavoitteista ei kumpikaan toteutunut. Toimintakuluille asetettu tavoite 85,8 M€ ylittyi 1,4 % ja investoineille asetetun tavoitetasen (1,6 M€) osalta päästiin 66 % toteutumaan. Johtokunnan asettamien tavoitteiden osalta puolestaan päästiin suurelta osin tavoitteisiin. Tuottavuuden hyvästä kehityksestä kertoo se, että suoritteita per työpanos kertyi 1,4 % tavoitetta enemmän ja liikevaihtoa per työpanos kertyi 4 % tavoitetta enemmän. Päivystyksen kiirenäytteisiin on vastattu alle 90 minuutissa tavoitteen mukaisesti. Parannettavaa jää edelleen mm. laboratorion hoitoon pääsyn (T3 mittari) osalta, jossa tavoite seuraavalle vapaalle ajalle asetettiin 5,8 päivään ja toteutuma oli 6,4.

Sairauspoissaoloprosentti oli 5,7 ja toteutui siis tavoitetta (4,3 %) suurempana.

NordLabin tilinpäätös vuodelta 2022

Esityslistan liitteenä oleva Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymän (NordLab) tilinpäätös muodostuu seuraavista asiakokonaisuuksista:

1. Toimintakertomus
2. Talousarvion toteutuminen
3. Tilinpäätöslaskelmat
4. Tilinpäätöksen liitetiedot
5. Allekirjoitukset ja merkinnät
6. Luettelot ja selvitykset
7. Liiteosa

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yhtymäkokouksen asettamat tavoitteet:

Yhtymäkokous vahvisti kokouksessaan 16.12.2022 kuntayhtymän toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi vuodelle 2022:

- toimintakulut NordLabin tasolla 85,8 miljoonaa euroa
- investointien suunniteltu taso, 1,6 miljoonaa euroa

Toimintamenot olivat tilinpäätöksessä 88,0 Me, kun talousarviossa tavoite oli 85,8 Me eli määrärahat ylittyivät 2,6 %.

Investointien toteuma vuodelta 2022 oli 1,1 milj. euroa (ta 1,6 Me) eli investointien toteuma oli 66 % kun edellisenä vuotena toteuma oli 132 %. Investointien alitus budjettiin nähden johtui tietojärjestelmähankkeiden viivästymisestä (verikeskusjärjestelmä, mikrobiologian tietojärjestelmä).

Johtokunnan asettamat tavoitteet:

Johtokunta asetti tavoitteita neljälle eri toiminta-alueelle; hoitoketjun vaikuttavuuteen, tuottavuuteen, talouteen ja henkilöstöön.

Vaikuttavuus hoitoketjuun

Päivystyksen kiirenyytteisiin pyritään vastaamaan alle 90 minuutissa 86 %:ssa tapauksista. Tämä tavoite saavutettiin, sillä vaaditussa ajassa vastattiin 91,8 % tehdyistä tutkimuksista.

Tutkimusten läpimenoaika tavoitteeksi asetettiin 95 minuuttia ja toteutunut läpimenoaika oli 93 minuuttia eli tavoite saavutettiin.

T3-mittarin (ajanvarauksen 3. vapaa aika) osalta 5,8 päivän tavoitteeseen ei ihan päästy, sillä toteumaksi muodostui 6,4 päivää.

Tuottavuus

Tuottavuutta mitattiin kolmella eri mittarilla, suoritteita/työpanos, liikevaihto/työpanos ja euroa/suorite.

Suoritteita (tutkimukset + näytteenotot) per työpanos (palkalliset palvelujaksot) tavoiteltiin saavutettavaksi 16 184 kpl. Tavoite ylittyi 1,4 prosentilla, sillä suoritteita kertyi työpanosta kohden 16 407 kappaletta.

Toinen tuottavuutta kuvaava mittari oli liikevaihdon suhde työpanoksiin. Tämä kuvaa henkilöstöresursseilla aikaansaattua liikevaihtoa. Tavoitteena oli saavuttaa liikevaihtoa 121 828 euroa työpanosta kohden. Myös tämä tavoite toteutui, sillä liikevaihtoa kertyi 126 728 euroa per työpanos. Kolmantena tuottavuutta kuvaavana mittarina käytettiin yksikkökohtaista kustannusta eli euroa/suorite. Tavoitteena oli tuottaa suoritteet 8,01 eurolla. Yksikkökustannus ylittyi hieman ollen 8,37 euroa. Yksikkökustannus nousi edelliseen vuoteen verrattuna 0,3 euroa per suorite.

Talous

Taloutta arvioitiin myös kolmella eri mittarilla, liikevaihdolla, toimintakuluilla ja tilikauden tuloksella.

Talousarvion liikevaihtotavoite oli 80,65 miljoonaa euroa, mikä myös saavutettiin. Liikevaihtoa kertyi 81,3 miljoonaa euroa eli 0,8 % yli suunnitelman. Edelliseen vuoteen verrattuna liikevaihto laski 18 prosenttia, mikä johtui korona-analytiikan merkittävästä kysynnän laskusta keväästä alkaen. Liikevaihdosta korona-analytiikan osuus oli 6 Me, kun se edellisessä vuonna oli 26,5 Me. Korona-analytiikan volyymi pieneni 69 %, mutta vastaavasti liikevaihto peräti 78 %.

Talousarviossa oli toimintakuluihin varattu määrärahaa 85,8 miljoonaa euroa, mikä ylittyi 2,6 prosentilla (88 Me). Budjettiin nähden eniten ylittyi suoraan laboratoriotuomintaan liittyvät ostot eli kemikaalit ja käyttökorvauskulut. Näiden kahden tiliryhmän ylitys budjettiin oli noin 1,9 Me (+10,6 %). Palvelujen ostoista eniten ylittyi ICT-palvelut noin 1 Me (+15 %).

Tarkistetussa talousarviossa tilikauden alijäämän arvioitiin muodostuvan 4,4 miljoonaa euroon. Tilinpäätöksessä liikealijäämä ennen varauksia muodostui noin 6,3 miljoonaa euroon. Poistoeron ja varausten vähennyksen (0,2 Me) jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 6,1 Me.

Henkilöstö

Henkilöstön osalta tavoite koski sairauspoissaoloja.

Sairauspoissaoloilla mitataan sairauspoissaolopäivien suhdetta kaikkiin palvelujaksopäiviin. Tavoitteena oli, että sairauspoissaolopäiviä olisi korkeintaan 4,3 % palvelujaksopäivistä. Toteuma jäi tavoitteesta, sillä poissaoloprosentiksi muodostui 5,7 (v. 2021 4,7 %).

Loppuselvitys

Uusi soteuudistusta koskeva lainsäädäntö ei mahdollistanut NordLabin toiminnan jatkamista liikelaitoskuntayhtymämallilla. Osana yhteistyörakenteen uudelleenjärjestelyä liikelaitoskuntayhtymän jäsenet ja hyvinvointialueet, joihin liikelaitoskuntayhtymän jäsenet siirtyivät varoineen ja velkoineen 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (616/2021, "Voimaanpanolaki") 20 §:n perusteella sekä uusi perustettu NordLab hyvinvointiyhtymä laativat ja allekirjoittivat NordLabin purkamista ja toiminnan siirtämistä koskevan sopimuksen ("Purku- ja siirtosopimus"). NordLabin toiminnallinen kokonaisuus siirrettiin Purku- ja siirtosopimuksella kokonaisuudessaan ja sellaisenaan liikelaitoskuntayhtymältä perustetulle NordLab hyvinvointiyhtymälle. Toiminnan uudelleenjärjestely toteutettiin kolmessa osassa ns. sekuntitransaktiona vuodenvaihteessa 2022–2023.

Purku- ja siirtosopimuksella on täydennetty liikelaitoskuntayhtymän perussopimuksen 24 §:n mukaista purkamisesta määrättyä menettelyä siten, että liikelaitoskuntayhtymän jäsenille suoritetaan jako-osuuksina niiden jäsenosuuksia vastaava osuus liikelaitoskuntayhtymän varoista, jäsenet ottavat vastattavakseen jäsenosuuksia vastaavan osuuden liikelaitoskuntayhtymän veloista ja jäsenet ottavat yhteisvastuullisesti vastattavakseen liikelaitoskuntayhtymän sitoumuksista ja vastuista.

Purku- ja siirtosopimuksessa on sovittu, miten NordLabin jäsenten jako-osuuksina saamat NordLabin varat, velat, sitoumukset ja vastuut siirtyvät kokonaisuudessaan ja sellaisenaan jäseneltä Voimaanpanolain mukaisena yleisseuraantona sopimuksen osapuolena oleville hyvinvointialueille ja tämän jälkeen hyvinvointialueilta sopimuksen osapuolena olevalle perustetulle NordLab hyvinvointiyhtymälle. Lisäksi Purku- ja siirtosopimuksen osapuolet ovat sopineet NordLabin loppuselvityksen järjestelyistä ja siitä, että NordLab hyvinvointiyhtymä vastaa liikelaitoskuntayhtymän loppuselvityksestä aiheutuvista kustannuksista.

Liikelaitoskuntayhtymän jäsenten valtuustot ovat päättäneet, että liikelaitoskuntayhtymä puretaan 31.12.2022. Liikelaitoskuntayhtymän ja hyvinvointiyhtymän jäsenet ovat käsitelleet Purku- ja siirtosopimusta toimielimissään ja päättäneet purkautumisesta ja toiminnan siirtämisestä Purku- ja siirtosopimuksen mukaisesti seuraavasti:

- Kainuu
  - shp:n hallitus 25.10.2022, shp:n valtuusto 9.11.2022
  - hva:n hallitus 24.10.2022, hva:n valtuusto 21.11.2022
- Keski-Pohjanmaa
  - shp:n hallitus 17.10.2022, shp:n valtuusto 7.11.2022
  - hva:n hallitus 31.10.2022, hva:n valtuusto 14.11.2022
- Lappi
  - shp:n hallitus 24.10.2022, shp:n valtuusto 11.11.2022
  - hva:n hallitus 9.11.2022, hva:n valtuusto 21.11.2022
- Länsi-Pohja
  - shp:n hallitus 25.10.2022, shp:n valtuusto 8.11.2022
- Pohjois-Pohjanmaa
  - shp:n hallitus 31.10.2022, shp:n valtuusto 16.11.2022
  - hva:n hallitus 3.11.2022, hva:n valtuusto 21.11.2022

Liikelaitoskuntayhtymän perussopimuksen 24 §:n ja Purku- ja siirtosopimuksen perusteella johtokunta huolehtii loppuselvityksestä liikelaitoskuntayhtymän purkautuessa. Purku- ja siirtosopimuksen perusteella johtokunnan toimikautta jatkettiin loppuselvityksen hyväksymiseen saakka ja johtokunta valtuutettiin ryhtymään purkamisen johdosta tarvittaviin toimenpiteisiin.

Liikelaitoskuntayhtymän purkuhetki on ollut 31.12.2022 klo 23.59. Liikelaitoskuntayhtymän viimeinen tilinpäätös on laadittu ja käsitellään erikseen sekä vastuuvapaus myönnetään erikseen. Loppuselvitys käsitellään osana liikelaitoskuntayhtymän tilinpäätöstä/lopputilitystä.

Loppuselvityskertomuksessa selvitetään, miten liikelaitoskuntayhtymän purkaminen on suoritettu. Loppuselvityskertomuksessa kuvataan, miten liikelaitoskuntayhtymän varat, velat, sitoumukset ja vastuut on Purku- ja siirtosopimuksen perusteella jaettu liikelaitoskuntayhtymän jäsenille tai siirretty suoraan perustetulle NordLab hyvinvointiyhtymälle. Esimerkiksi arkistoja ja henkilörekisterejä koskevat vastuut on siirretty suoraan kokonaisuudessaan ja sellaisenaan uudelle NordLab hyvinvointiyhtymälle.

NordLabin toimintaa jatketaan perustetussa NordLab hyvinvointiyhtymässä suoraan ja keskeytyksettä. NordLabin toiminnassa ei tule aiheutumaan katkoksia järjestelyn vuoksi. NordLabin y-tunnus säilyy toimintaa jatkavalla hyvinvointiyhtymällä. Henkilöstön siirrossa on noudatettu lainmukaisia liikkeen luovutuksen periaatteita. Hyvinvointialueiden aluevaltuustojen tulee vielä erikseen hyväksyä loppuselvytys. Loppuselvytyskertomus liitteineen on liitteenä 1.

Esittelijä Toimitusjohtaja Anne Piikivi
Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja Timo Kauppinen

KPHVATAR 10.05.2023 § 44
997/00.02.00/2023

Valmistelija Lautakunnan sihteeri.

Päätösesitys Hyvinvointialueen tarkastuslautakunta merkitsee liikelaitos Nordlabin tilinpäätöksen tiedoksi ja päättää esittää aluevaltuustolle tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2022.

Päätös Hyvinvointialueen tarkastuslautakunta merkitsi liikelaitos Nordlabin tilinpäätöksen tiedoksi ja päättää esittää aluevaltuustolle tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2022.